

អង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា

Extraordinary Chambers in the Courts of Cambodia
Chambres extraordinaires au sein des tribunaux cambodgiens

**ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ**

Kingdom of Cambodia
Nation Religion King
Royaume du Cambodge
Nation Religion Roi

ថ្ងៃទី០៣ ខែកុម្ភៈ ឆ្នាំ២០១២

សេចក្តីប្រកាសព័ត៌មាន

**អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល សម្រេចផ្តន្ទាទោស កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ ឌុច ដាក់ពន្ធនាគារ
អស់មួយជីវិត**

ថ្ងៃនេះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល នៃអង្គជំនុំជម្រះវិសាមញ្ញក្នុងតុលាការកម្ពុជា (អ.វ.ត.ក) បានសម្រេចផ្តន្ទាទោស កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ហៅ ឌុច ដាក់ពន្ធនាគារអស់មួយជីវិត ជាទោសអតិបរមា ដែលមានចែងក្នុងច្បាប់ ពីបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ និងការបំពានបំពានយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរលើអនុសញ្ញាទីក្រុងហ្សឺណែវ ឆ្នាំ១៩៤៨។

ដោយបានទទួលយកបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញា អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលសម្រេចបដិសេធពេលការផ្តន្ទាទោសដាក់ពន្ធនាគារ ៣៥ឆ្នាំ របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ចុះថ្ងៃទី ២៦ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០១០ ហើយមតិភាគច្រើនលើសលប់របស់អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល ក៏បានបដិសេធពេលសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង ក្នុងការសងសំណងចំពោះការរំលោភលើសិទ្ធិរបស់ កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ដោយសារការឃុំខ្លួនខុសនីតិវិធីច្បាប់ ដោយតុលាការយោធាកម្ពុជាចាប់តាំងពីថ្ងៃទី ១០ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ ១៩៩៩ រហូតដល់ថ្ងៃទី ៣០ ខែ កក្កដា ឆ្នាំ ២០០៧។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូល បានបដិសេធពេលបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់ កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ដែលបានលើកឡើងថា ខ្លួនមិនស្ថិតនៅក្នុងយុត្តាធិការលើរូបបុគ្គលរបស់តុលាការទេ។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលសម្រេចថា ចំពោះបញ្ហា ថាតើជនជាប់ចោទគឺជាមេដឹកនាំជាន់ខ្ពស់មួយរូប ឬជាជនមួយរូបក្នុងចំណោមជនទាំងឡាយដែលទទួលខុសត្រូវខ្ពស់បំផុត ដែរ ឬយ៉ាងណានោះ គឺជាសេចក្តីសម្រេចផ្តាច់មុខផ្នែកគោលការណ៍ណែនាំ របស់សហចៅក្រមស៊ើបអង្កេត និងសហព្រះរាជអាជ្ញា ដែលជាអ្នកទទួលខុសត្រូវ។

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលសម្រេចថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបានផ្តល់ទម្ងន់មិនសមហេតុផលចំពោះស្ថានសម្រាលទោស និងមិនបានផ្តល់ទម្ងន់ឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ចំពោះស្ថានទម្ងន់នៃឧក្រិដ្ឋកម្ម និងស្ថានទម្ងន់ទោស នៅក្នុង

ការសម្រេចផ្ដន្ទាទោសនោះទេ។ ពាក់ព័ន្ធនឹងកត្តាស្ថានទម្ងន់ទោស អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលកត់សម្គាល់ឃើញថា ជនជាប់ចោទមានតួនាទីជាមេដឹកនាំធំជាងគេនៅមន្ទីរ ស២១ ហើយជនជាប់ចោទបានបំពានតួនាទីរបស់ខ្លួន ដោយបានបង្ហាត់បង្រៀន បញ្ហា និងគ្រប់គ្រងទៅលើបុគ្គលិកក្នុងការធ្វើទារុណកម្មជាប្រព័ន្ធ និងការសម្លាប់ អ្នកទោសដែលត្រូវបានចាត់ទុកថាជាសត្រូវរបស់របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ តាមរយៈការបង្ហាញ “ការខិតខំប្រឹង ប្រែងបំពេញភារកិច្ចដើម្បីធ្វើឲ្យមន្ទីរ ស២១ ដំណើរការទៅបានយ៉ាងរលូន” ដែលជា “ទឹកផ្អែមសម្លាប់មនុស្សដ៏ធំ ដោយមានការរៀបចំ”។

អង្គជំនុំជម្រះបានកត់សម្គាល់ថា ចំនួនមនុស្សស្លាប់ដ៏ច្រើនដែល កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវនោះ (ជាអប្បបរមា ១២.២៧២ នាក់) ព្រមទាំងរយៈពេលដ៏វែងនៃបទឧក្រិដ្ឋដែលបានប្រព្រឹត្ត (ជាងបីឆ្នាំ) គឺពិតជាធ្វើឲ្យ សំណុំរឿងនេះ ជាសំណុំរឿងមួយដែលមានលក្ខណៈធ្ងន់ធ្ងរជាងគេបំផុត នៅតុលាការឧក្រិដ្ឋកម្ពុជាអន្តរជាតិ។ អង្គជំនុំជម្រះក៏បានយល់ឃើញផងដែរថា ការពិតដែលថាជនជាប់ចោទមិនមែនជាជនកំពូលនៃខ្សែបណ្តាញបញ្ហា នៅក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ មិនអាចធ្វើជាយុត្តិកម្មក្នុងការកាត់បន្ថយទោសនោះបានទេ ហើយថា មិនមាន វិធានណាមួយ ដែលចែងអំពីកម្រិតនៃការផ្ដន្ទាទោសខ្ពស់បំផុតចំពោះចារី ដែលត្រូវបានចាត់ទុកជាជនកំពូលនៃ ខ្សែបណ្តាញបញ្ហានោះទេ។

សំឡេងភាគច្រើនលើសលប់ (ដ៏ទាស់ដោយចៅក្រម Klonowiecka-Milart និងចៅក្រម Jayasinghe) យល់ឃើញ ទៀតថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមានកំហុសក្នុងការបកស្រាយយុត្តិសាស្ត្រពាក់ព័ន្ធ របស់តុលាការអន្តរជាតិ ឲ្យមាន ខ្លឹមសារថា ការរំលោភបំពានទៅលើសិទ្ធិរបស់ជនជាប់ចោទ គប្បីត្រូវទទួលបានការទូទាត់ពី អ.វ.ត.ក ទោះបីជា មិនមែនជាការរំលោភបំពានរបស់ អ.វ.ត.ក និងទោះបីជាមិនមានការរំលោភលើកិច្ចដំណើរការនីតិវិធីក៏ដោយ។ អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងគួរតែបានបដិសេធសំណើសុំសំណង របស់ជនជាប់ចោទទូទៅហើយ ដោយសារតែការពុំ មានស្ថានភាពទាំងពីរនេះ។

ចៅក្រម Klonowiecka-Milart និងចៅក្រម Jayasinghe យល់ឃើញថា ការផ្តល់សំណងគឺជាការទទួលខុសត្រូវ របស់ អ.វ.ត.ក ហើយថា ការផ្តល់ឲ្យ កាំង ហ្គេកអ៊ាវ នូវសំណងដោយការកាត់បន្ថយទោសពីការដាក់ពន្ធនាគារ អស់មួយជីវិត មកនៅត្រឹមការដាក់ពន្ធនាគារមានកំណត់រយៈពេលត្រឹម ៣០ឆ្នាំ គឺជាការសមស្រប។

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលក៏បានយល់ព្រមតាមបណ្តឹងសាទុក្ខរបស់សហព្រះរាជអាជ្ញាមួយផ្នែក ដែលបានស្នើសុំ ឲ្យសម្រេចអំពីពិរុទ្ធភាពពីបទល្មើសច្រើនអំពីបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិ។ នៅក្នុងសំអាងហេតុរបស់ខ្លួន អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលបានលើកឡើងថា អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងមានកំហុសលើអង្គច្បាប់ ដោយបានដាក់ បញ្ចូលនូវឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិជាក់លាក់ ទៅក្នុងឧក្រិដ្ឋកម្ម នៃការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ ជំនួសឲ្យការសម្រេច

អំពីពិរុទ្ធភាពរបស់ កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ពីបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិទាំងអស់ ដែលតុលាការបានរកឃើញថា គាត់ជាអនុកទទួលខុសត្រូវ។ អាស្រ័យហេតុនេះ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលសម្រេចតម្កល់ការសម្រេចអំពី ពិរុទ្ធភាព ពីបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិនៃការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញ និងបានបញ្ចូលការសម្រេចអំពីពិរុទ្ធភាព បន្ថែមទៀតពីបទឧក្រិដ្ឋកម្មប្រឆាំងមនុស្សជាតិនៃការសម្លាប់រង្គាល (រួមបញ្ចូលទាំងការធ្វើមនុស្សឃាត) ការធ្វើឱ្យទៅ ជាទាសករ ការដាក់ក្នុងមន្ទីរឃុំឃាំង ការធ្វើទារុណកម្ម ព្រមទាំងអំពើអមនុស្សធម៌ផ្សេងទៀត។

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលក៏បានយល់ព្រមតាមបណ្តឹងសាទុក្ខ ដែលធ្វើឡើងដោយអ្នកដាក់ពាក្យបណ្តឹងសុំតាំងខ្លួន ជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីចំនួន ១០ នាក់ ដែលពាក្យសុំរបស់ពួកគាត់ត្រូវបានអង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូងបដិសេធចោល នៅក្នុងសាលក្រម។ ម្ចាស់បណ្តឹងសាទុក្ខជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីទាំងអស់នេះបានបង្ហាញភស្តុតាងបន្ថែម នៅក្នុងពាក្យសុំរបស់ខ្លួននៅពេលប្តឹងសាទុក្ខ ហេតុដូច្នេះហើយពួកគាត់ត្រូវបានទទួលស្គាល់ថាជាដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណីនៅក្នុងសំណុំរឿង ០០១។

អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលក៏បានធ្វើសេចក្តីសម្រេចលើបណ្តឹងសាទុក្ខ ដែលធ្វើឡើងដោយដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ទាំងឡាយពាក់ព័ន្ធនឹងសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គជំនុំជម្រះសាលាដំបូង លើសំណើរបស់ពួកគាត់សុំសំណងសមូហភាព និងសំណងផ្លូវចិត្តផងដែរ។ អង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលសម្រេចតម្កល់សេចក្តីសម្រេច របស់អង្គជំនុំជម្រះសាលា ដំបូងដែលសម្រេចចងក្រង និងចុះផ្សាយនៅលើគេហទំព័រផ្លូវការរបស់ អ.វ.ត.ក នូវរាល់សេចក្តីថ្លែងសុំអភ័យទោស និងការទទួលស្គាល់ការទទួលខុសត្រូវដែលបានធ្វើឡើងដោយ កាំង ហ្គេកអ៊ាវ នៅក្នុងអំឡុងពេលដំណើរការ សវនាការ រួមទាំងនៅដំណាក់កាលប្តឹងសាទុក្ខផងដែរ។ រាល់សំណើសុំទាមទារសំណងរបស់ដើមបណ្តឹងរដ្ឋប្បវេណី ផ្សេងទៀតទាំងអស់ ត្រូវបានអង្គជំនុំជម្រះតុលាការកំពូលសម្រេចបដិសេធចោល ដោយសារតែសំណើសុំទាមទារ ទាំងនោះនឹងមិនអាចបង្ខំឱ្យអនុវត្តបាន ឬ ដើម្បីអនុវត្តសំណើសុំទាមទារទាំងនោះបាន ពួកគាត់នឹងត្រូវការជាចាំបាច់ នូវធនធានហិរញ្ញវត្ថុរបស់ កាំង ហ្គេកអ៊ាវ ដែលជាជនក្រីក្រ ឬតម្រូវឱ្យមានការបង្គាប់ទៅរដ្ឋកម្ពុជា។

សេចក្តីសង្ខេបនៃសាលដីកាលើបណ្តឹងសាទុក្ខ ដែលត្រូវបានប្រកាសនៅក្នុងសវនាការជាសាធារណៈ នាថ្ងៃនេះ មាននៅលើគេហទំព័រជាផ្លូវការរបស់តុលាការ (www.eccc.gov.kh)។ សាលដីកាលើបណ្តឹងសាទុក្ខទាំងមូលនឹង ត្រូវបានផ្សព្វផ្សាយនៅពេលសមស្របខាងមុខ។